

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 12.

V četrtik 28. maliga travna 1853.

Tečaj 7.

Otrokova juterna Otrokova večerna pesem.

(po napevu: »Lepo jutro je v Drobtinicah 1851.)

Šla je černa noč,
Dala božja moč
Beli dan je spet;
Vnovič oživim,
In se veselim

Lepih mladih let.

Hvale polno se
Zbudi serćice,
Cast Bogu zapoj;
Skerb je imel za mē,
Varval me do dne

Dobri Oče moj.

Bogu se zrocim,
Njemu naj živim,
Njemu všeč naj bom.
Jezusu se dam,
Naj uči me sam

Najti večni dom.

Mati usmiljena!
Svet h množica!
Zame prosi še;
Zvesti angel moj!
Mi na strani stoj.

Skerbno vari me.

Srečno je končan
Spet ta božji dan,

Vse počivat gré;
Ko je noč okrog,
Sam, o ljubi Bog!
Čuješ ti za mē.

Preden zdaj zaspim,
K tebi glas spustim,
Molim te, Gospod!
Serčno hvalim te,
Ker si varval me,
Dosti dal dobro.

Spet naj tvoja moč
Varva me to noč,
Dobri Oče moj!
Ljubi Jezus! daj
Blagor svoj mi zdaj,
Glej otrok sim tvoj!

Mati usmiljena,
Svetih množica,
Zame prosi še!
Zvesti angel moj,
Mi na strani stoj,
Skerbno vari me!

P. II.

Pismagospod Koclančića, mislonarja v Hartumu.

V.

Maria!

Osmiga kozoperska sim si roko zlomil. Spremil sim nekoga gospoda, ino ko jo nazaj mahnem, se mi jermen per sedlu omeči, sedlo se zasuka, ino Janez, kakor je dolg in širok, na tla. To sim gledal! Berž skočim pokoncu. Konja za berzdo deržim, pa še ne vem, de je leva preč. Zdaj zaupno po turban sežem, kar vidim, de opleta. Konj mi začne ritati, ko ima sedlo pod trebuham. Pa terdo ga deržim za berzdo. Ko se tako en čas sučeva, zaupijem nad nekim arabcam, mi priti pomagat. Ta se pa še obotavlja, de ga moram resnobnisi opominjati. Zdaj pride, sedlo popraviva, ino jaz jo peš domu udarim. Zmiraj z desno levo odlomljeno vlečem, de mi kosti preveč ne škripljejo, ino si tako serce tolažim, desiravno sim se prednika prečastitiga gospoda apostolskiga namestnika po malim bal. Bolela me pa prav nič ni. Od začetka mi zdaj černo, zdaj belo pred očmi miglja; ko pa

na pol pota pridem, se je tudi ta strah zgubil. Konja za berzdo primem, možu, ko mi je pomagal, neke krajcarje podarim, ino jo prosto, ko bi bil v lotriji zadel, domu pokam. Sredi pota me dojde neki možak, ki je v nasi službi. Berž tec, pravim, po gospod zdravnika, de mi pride roko ogledat in jo v dilice dene. Ta jo dersne, pa še poprej, desiravno mu nisim rekel, v hišo stopi in zaupije: „Hanna si je roko zlomil“, in steče. Berž mi hlapci na proti pertečejo ino upijejo: mislico, zdaj je že vun z mano. Pa ko me od deleč vidijo, tako prosto konja peljati, mi pa še verjeti niso hotli. Vsaki hoče roko ogledovati. Tako pridem na naše dvoriše, tukaj pa eden bolj ko drugi z glavo miga in žaluje: jaz se jim pa smejam ino sam sebi ino njim serčnost delam, ino sicer tako, de še domači dvomiti začnejo: Ko si jo bi bil zlomil, se bi drugači deržal. Spahnili si jo je. No, pravim, le malo počakajte, de zdravnik pride, ino gori in doli po stanci hodil. Zdaj pride željno perčakovani: ravno je pol šestih odbila. S pobitim obrazam skozi vrata pokuka. Jaz pa berž, pozdravivši ga, rečem: Gospod dohtar Penne! prosim vas, de mi tole zlomljeno roko malo povijete. Ni vedil, kaj bi bil na to odgovoril. Morde pa ni takša sila? Le poglejte! Komaj rokav zaviham, se je prepričal, de je kost preč. Ino ko se je ta novica, de sim si jaz roko zlomil, hitro po mestu razširila, jih že z gospod dohtarjem cela množica evropskev perteče. Persel je ardinski oskerbnik, dva francoza, en lah, dva turka ino vojaški ranocelnik ino se drugi gospodje. Zdaj mi začnejo roko vleči, de vse hersti: jaz se pa vedno pogovarjam ino posmehujem, desiravno je serce pokalo. Kmalo jo vravnajo. Vsaki mi hoče streči: eden platno terga, drugi kafro in vinski cvet meša, tretji dilice reže, četrti povoje dela. Zdaj je bila roka povezana, ino jaz sim obsojen, pestovati jo: kar mi pade v misel, de bi utegnili gosp., ki so zunej mesta na barki per delavecih, to pergodbo morde popačeno slišati. Berž nekoga gospoda zaupno prosim, k gospod namestniku se podati ino počasu besedo vpeljati. Kaj pa hočem reči? pravi po francosko gospod zdravniku: je li roka resnično zlomljena? Kaj pa de je: pa se ni treba nič batiti. Ta gospod jo odrine, ino drugi me tolažijo, de bo kmalo dobro. Jaz se pa tako brezskerbno vedem, ko de bi mi nič ne bilo. To vse potolaži. Zdaj pride poslanec od gospoda ino pové, kako jo je vpeljal ino vodil, de, pravi, Janez je s konja padel, pa se ni veliko poškodoval, samo roko si je zlomil. Kaj pravite, roko si je Janez zlomil! Kaj to ni dosti! Ino pravite: Samo roko si je zlomil! Precej so hotli domu priti, desiravno je že pozno bilo: pa jih potolaži, de je polno gospodov

ino turkov per meni, ki mi strežejo. To jih potolaži. Pa vender, kakor mi je g. Trabant povedal, ki jim je bil per delavcih v tovaršii, celo noč niso nič spali, so se vlegli, pa zopet vstali in se pogovarjali. Komaj se jutro napoči, so že na nogah in doma. Jaz se ravno perpravljam, nekaj pisati; v desni imam pero, in levo v ruti, ko v hiso stopijo. Na, zdaj bo pa vse zastalo! Ko me pa tako moškiga vidijo, mi prav nič ne očitajo. Tako nisim nič zamudil, vedno sim vse rajtence pisal, denarnico vladal, in z eno samo roko okoli 3000 gold. izdal. Grozno sim imel ta čas opraviti. Pervo sim mogel za gospoda misionarja Pedemonteta in Zarata, ki sta domu poklicana, skerbeti, de sta si živež za popotvanje perpravila. Ker tukaj ni gostivnic na poti, mora človek kruha, masla, soli, olja, jesicha, moke, kuhinjsko orodje, vse vse, kar je potrebniga seboj vlačiti. Preden se vse to skupej spravi, to je kriz in koliko stroškov! Potem jo bo častiti gospod misionar Angelo na belo reko udaril. Tudi ta vsiga živeža, zunaj mesa in vode, sabo potrebuje. Za druge gospode misionarje z gospodam namestnikam, pa le reči ne smem, koliko je potrebniga: oblike, živeža, hlapcov, bark, brodnikov in brez stevila drugih reči. Vse to preskerbeti je bilo Janezu zroceno. On je denarničar, je veliki oskerbnik misionski. Več ko 8000 gold. so vse te perprave potrebovale. Vidite, de pol ure ni bilo mogoče v miru biti. To je vzrok, de tako dolgo nisim odgovoril. Perviga grudna se mi je serce se le nekoliko ohladilo, ko so jo gospod namestnik, gospod Dovjak, Mozgan in Trabant odrinili. Pa de Vam se od svoje roke povem, tako se je hitela zdraviti, de sim že o tednu brez vse težave po opravilih hodil, ob mescu je bila pa že popolnoma dobra, ino zdaj zopet jaham. Berž ko imam kaj zunaj mesta v pusavi ali na beli reki opraviti, jo tako zaprasim, de mi pesek čez glavo leti. Ko bi od delavecov do delavecov pes mogel hoditi, stokrat v pesku, prahu in vetrui opesam. Tako pa gre, ko veter, ker se pasti nič več ne bojim. Ce pa padem, ne vem, kaj bo. Vselej jermenje sam poskusim in pertegnem. — Ravno se spomnim, de vprašate, kdo nam kuha ino koga nam kuhajo. Kuha nam oglasto čern možak, pogrinjajo nam pa zamorečiki. V začetku se mi je kaj čudno zdelo: zmirej sim mislil, de gre černota od njih černih kož. Ali to ni res; ino zdaj sim se tako navadil, de bi se morebiti nad belimi čudil. Samo možaki so v naši hiši. Kuhajo nam pa, kar per vas: smo jih že nekoliko naučili, se ve de gre bolj okretno in ne tako snažno, pa bo že. Tudi zelenjave, posebno solate, retkvice in pese je trudljivi vertnar, ki so ga gospod namestnik z Dunaja sabo vzeli, nekoliko preskerbel. Pa se mora grozno truditi in skerbno delati, ker je tako vroče. Le za perilo nam gre terdo: dostikrat iz perila bolj umazano pride, ko v perilo damo. Nasim peričnikam je vse belo, ko so sami černi kožužek. Tudi s šivanjem in pletenjem ni skorej nič opraviti. Sej si lahko mislite: popustite za poskušnjo saj za en mesec vse ženske opravila, naj Vam možaki pletejo, sivajo, perejo, kuhajo in perpravlajo, bote narobe svet imeli. Taka je per nas in ne dosti bolji. Pa bomo že s poterpljenjem nekoliko svet preobrnili, počasu se bodo tudi možaki opilili in snažniji ravnali. To je začetik. Tudi vprašate, kakšin jezik govorimo. Vse in nobeniga. Tu so francozi, lahi, nemci, slovenci, turki, anglezi, arabi; potem pa zamorski jeziki, kterih je morebiti več ko sto in sto razlik. Po navadi pa po slovensko, nemško,

laško, francosko in arabsko govorimo, kdor zna. Tisti pa, ki gredo na belo reko med terde zamorce, se morajo jezika tistiga rodu naučiti, kamor gredo. Naši gospodje so se zdaj med rod „Bari“ podali. . . .

VI.

Preljubi Peter!

Silno me je veselilo, de si tako hvaležin, de še v daljne dežele, še celo čez morje pismice poslješ ino me prav serčno zagotoviš, de se mojih naukov spomniš. Le terdno jih v sercu ohrani, de boš per vsaki perložnosti po njih ravnal. Tako boš nebeškemu Očetu dopadel in svojim staršem veliko veselje naredil. Z veseljem Te bom obiskal, ko domu prideš. — Vedno si misli, Bog Te vidi, desiravno ga ne vidiš. Ta misel Te bo greha varovala, ako Te tudi noben človek ne vidi. Misli si pa tudi, de Tvoj angelčik varh vedno per Tebi čuje. O! kako bi on mogel žalostin biti, ako bi Ti svoj obraz od njega obernal ino njegovih dobrih svetov ne poslušal. Tega nikar ne stori, de bi Te on pred oblijem Božjim tožiti mogel. Vari se slabih tovaršev in pajdašev, de ne bodes enkrat obžaloval, ko bo prepozno. Vari se pa tudi lenobe in pohajkvanja, le pridno delaj. Peter! preljubi Peter! nič se ne sramuj delati. Kdor dela, spolnjuje Božje povelje: V potu svojiga obraza si boš kruh služil. Ali spoznaš to? Pa ni zadosti, de samo delamo. Peter! ēe od jutra do terde tame neprenehama delaš, zraven pa Boga pozabiš, je prazin Tvoj trud, prazin Tvoj pot. Pervi je Bog, drugi bližnj, in tretji si še le Ti. To dobro premisli in s svojim trudem skleni: potem se Ti nič ni treba batiti. Bog bo vedno s Teboj! Sreča per Tebi ostane, in mir bo v Tvojim serecu, če Te tudi nadloge zadenejo. Vsaki dan z Bogom začni, in tudi podnevi večkrat vanj misli, posebno ko imaš toliko perložnost. Vsaki letni čas Te kaj opomni; vsaka rožica Ti vsigamogočnost Božjo oznanuje. Glej, zima Te opomni, de bo tudi naše življenje čez malo časa per kraju, de bomo pa zopet vstali in naše vstajenje bo spomladi podobno. Kdo je zares bolj srečin, kakor si Ti? Spomni se pa tudi večkrat mene in perporoči me v svoji molitvi Bogu in Devici Mariji, de bi zdravje ino serčnost ohranil, vse voljno prestati in poterpeti, de bi obilen sad moj trud pernesel. Moli za vse uboge zamorečike, de bi jim Bog luč vere dodelil in njih serca našim besedam odperi. Potem bom tudi jaz kakor dozdaj vedno za Te molil in tudi Tvoje černe bratice opominjal, za vse, tudi za Tvoje preljube starše moliti. Peter! Ti si me od hiše odpeljal, in kdo me bo domu perpeljal? Nar dalje si me Ti spremil. Bog Ti poverni! Blagoslovim Te v duhu v imenu Boga Očeta in Sina in svetega Duha. Mir s Tabo!

Strašna smrt pijance.

Koliko nesreče pijanost, zlasti pa nezmerna žganjepija po svetu napravlja! Koliko ljudi, koliko družin, koliko sošesek, se cele dežele dela nesrečne ne le na telesu, ampak tudi na duši, ne le časno, ampak tudi večno! Krvave solze mora človek točiti, ako premisljuje, kako se ta nesrečna pregraha po Slovenskim vedno bolj razširja in dan na dan navadnejši prihaja, ne le po mestih, ampak tudi po vseh in selih. Pač je želeti, de bi se duhovska in deželska gosposka zdržile, strupeno žganjarijo ustaviti in, kolikor mogoče, zatreći. Naslednja resnična prigodba naj pijancam v svar in strah po kaže, kam pijanost človeka pripeljati zamore.

V neki vasi na Gorenjskim jo živel M. S., lep mlad korenjak. Starši ga mende niso kaj preskerbo gojili (redili), ker so bili sami dosti zanikerni, de so si po svoji nemarnosti hišo in vso drugo posest zapravili. Otroci takih staršev so večidel vlačugarji in potepuhni, in ravno tako tudi naš M. S. ni v domaćim kraju sterpel. Desiravno bi si bil lahko doma kruha prislužil, se je vendar le raji jel po svetu potepati. Pametni ljudje po svetu dosti lepiga vidijo in se nauče; neumni poredneži pa si le strupa nabero. Tako je tudi M. S. dosti dobriga in tudi marsikaj slabiga po svetu vidil, pa zapomnil in obderžal si je bil le slabo. Še bolj popačen in razvajen pride domu, kakor je od doma šel. Zlasti pa se je bil pijančevanja privadil. Karkoli je zaslužil, vse je moglo po gerlu iti, kadar si ni mogel pošteno kej prislužiti, si je tudi drugač znal pomagati. Pa dolgo spet ne ostane doma. Jeli so za Savo železnicu delati, in kmalo jo tje pobriše, mislec, de bo tam lahko delo, veliko plačilo in dobro življenje. Razujzdano in nezmerno, kakor je bil navajen, je tudi tukaj živel. — Bog pa ga je hotel posvariti in ga na bolji pot pripeljati: poslje mu toraj terpljenje in nadloge. Skala se uterga, nanj prileti in mu stopali na nogah stere. V bolnišnico ga preneso in mu obe nogi pri členkih odrežejo. Pač je imel zdaj čas in vzrok, svoje dozdanje življenje premišljevati in se pokoriti. Bog ve! kako lepe in terdne sklepe je delal in se jih je tudi deržal, dokler jih ni mogel prelomiti. Pijanec se preoberne, kadar se prekuče, pravi pregovor. — Ko se mu rane zacelijo, mu naredi lesene nožice in mu jih na koleni privežejo, de je ob berglah lahko hodil. Desiravno je delo umel, ki bi ga bilo pošteno redilo, ko bi bil kolikaj pridin in varčin, vendar ni mogel doma ostati. Šel je spet z mavho na rami križem-svet s trebuham za kruham. Pa gotovo vselej, kadar si je bil kaj naprosil, je bila njegova perva skerb, vse na žganju zapiti.

Bog je dolgo odlašal in mu zanašal, pa njegova roka, akoravno počasna, je vendar gotova. Umerje mu mati. Komaj teden po njeni smerti pride, M. S., že spet mavho na ramo obesi in gre v bližnjo vas. Dobri ljudje ga obilno obdarē, ali vse v tisti vasi zapije. Pijan se grozi in preklinja več svojih dobrotnikov. Z velicim trudam prileže še tisti večer po svojih lesnih nogah domu; pa ni bil še sit. Vzame nekaj sočivja, ki si ga je bil poprej naprosil in jo maha ž njim naravnost v keremo. Kerémar si ni dosti vesti delal, je vzel sočivje in pijanemu M. S. žganje na mizo nosil, dokler ga je kaj vanj moglo. Potem v temni noči sam domu tava: pa na sredo vasi pridi omaga, se zverne in na cesti obleži. Kmalč potem nekdo s težkim vozam po cesti privozi in, nekaj černiga na cesti viditi, konje ustavi. Ko bolj natanko pogleduje in vidi, de je človek, bližnje sosedje pokliče, in ti ga nesó v bližnjo bajto, v kteri je stanoval. Položi ga v veži na tla, de ni imel kam pasti. Drugo jutro pa ga najdejo mertyviga ležati in okoli njega veliko lužo. Zganje ga je bilo zadušilo in Bog ga je bil nepripravljenega k sodbi poklical: kakor je živel, tako je tudi umerl! Ni čuda, de je bilo vseh, ki so ga vidili, strah in groza. De bi si bili pač tudi njegovo žalostno smert globoko v serce in spomin vtisnili in de bi se pač nesrečniga žganja kot smrtniga strupa varovali! „Pijanci božjiga kraljestva ne bodo posedli“, pravi sveto pismo. (I. Kor. 6, 10.)

Bogoslovec.

Velikiga travna Marije preciste Diverse slovesnost.

Ne v starih, ampak v naših časih, v lepih bukvah beremo, kako je pobožnost do Marije serca vernih kristianov vnela, de so meseca vel. travna vseh 31 dni posebno slovesnost začeli Marii precisti Devici, naši ljubeznejivi in usmiljeni materi, skazovati. To je sveta in pobožna misel, de mi vse pre malo Marijo častimo, le pre malo na pomoč kličemo, le preslabo njene godove in praznike obhajamo, le pre malo njene svete čednosti in lepe zglede posnemamo, le pre malo otroče zaupanje v Marijo Kraljico nebes in zemlje imamo: ta sveta misel je vpervič na Laškim v Rimu, poglavitnim mestu vsiga kersanstva, in iz Rima po Neapolitanskim in drugih laških deželah in mestih in tudi še na Francoskim v sereih pravovernih kristianov lepi sad obrudila, de so sklenili, skoz en celi mesec vsak dan Marijo s kakšnim prostovoljnim dobrim delam: s postam, milodaram, obiskovanjem bolnikov, molitvijo svetiga roženkranca, obiskovanjem in premišljevanjem svetiga križeviga pota, počešenjem svetiga Rešnjiga Telesa i. t. d. očitno, ali na tihim, doma, ali v kaki cerkvi počastiti in Marii iz hvaležnega serca dar opraviti. — Kakor se vse prerodi in pomladi, ko prijetna pomlad persije in se nam prijazno nasmehlja, tako, so rekli ti zvesti prijatlji Matere Božje, se spodobi, de bi se tudi grešni kristian v duhu prerodil, in kakor modra vijolica, ali kakor cyreteča in dušeča roža svoji ljubeznejivi Materi Marii otroče nedolžno in sveto veselje skazal. — Izvolili so si v ta sveti namen nar lepši in nar bolj prijazni mesec celiga leta, mesec vel. travna in zato se tudi ta slovesnost imenuje „Slovesnost Marije velikiga travna“. — V pričo svetiga Očeta se je ta slovesnost Marii v čast v Rimu perčela; pa ne le dekle in ubogi hlapci, ampak imenitni pobožni mladenči in bogate dvice, pohlevne gospe in visoke časti vredni gospodje, mašniki in mnihi, knezi in poglavariji so se zavezali in obljudili vseh 31 dni velikign travna, vsak dan Marii v čast v resnici kaj dobriga še posebej storiti; niso pa navadnih opravil svojega stanu opustili, in tudi ne meje kersanskiha duha s prenapeto prisiljeno pobožnostjo prestopili.

Sv. Oče Pij VII. so to slovesnost z veseljem v listu 21. sušca 1815 potrdili in vernim kristianam obilne odpustike milostljivo podelili rekoč:

„Vsi verni kristiani, kteri očitno, ali na tihim vseh 31 dni imenovanega meseca v kakšni cerkvi, ali doma (kakor bolniki in stari ljudje) Mario s kakšnim dobrim kersanskim delam počastijo, bodo odpustikov za vsak dan velikiga travna za 300 dni deležni, tisti dan pa tega meseca, ko bodo zakrament svete pokore in presvetiga Rešnjiga Telesa s pobožnim sercam prejeli, bodo velikiga, ali popolnoma odpustika deležni, če bodo v ta sveti namen še za vse potrebe svete matere katoliške cerkve ponizno in goreče Boga prosili in molili.“ (Vide II. Bd. Schmid Katech. pag. 64.)

Obernem se še k vam, nedolžnim mladenčem in dekljam, ki ste čist veneč Marije preciste Device! in k vam vsem pobožnim kristianam, ki v vasih sereih še iskrica do Marije ni ugasnila, prosim vas, ako vam čas in perložnost perpusti, naložite si Marii v čast zraven navadnih molitev, ali zraven poхvaljeniga živiga svetiga Roženkranca, s katerim Marijo že na tihim ali očitno častite, vsak dan velikiga travna, se kakšno gori imenovanih do-

brih del; zakaj časi so hudi, meso je slabo, svet je hudoben, nevarnost in zapeljevanje je veliko, skrito, pa tudi očitno: le molite, in Marijo vedno častite!

F. M.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Ker imajo dekanati vsako leto kakor o koncu kozoperska tako tudi o koncu m. travna znesene zbirke za domače malo semenište ali Alojzjeviše odrajati, jih visokocastito škofovstvo opomni okrožnega pisma od 9. kozop., v katerim so bili gospodje dekani poklicani, si posebno prizadeti, da bi se zmanjšani dohodki zopet zmnožili. Priporočeno je gospod dekanam v to zadevajočo zapoved s. Tridentinskega zbiralnika (Sess. XXIII. de reform. Cap. 18.) prebrati in tudi duhovstvo tajiste opomniti. — Per sv. krizu na Trebanskem je nova šola napravljena in služba učenika, ki bo organist in cerkovnik ob enim, razpisana. Vstanovljena letna plača znese 167 gold. Na Zatičinsko grajsino vratnane prošnje so do 10. vel. travna v prečastito škofovstvo oddati. — Od 10. prosenca 1853 velja nova c. k. naredba, da štola, ki znese na leto pod 50 gold., novim fajmostram ne bo vratjana, in ne bo od njih plače odšipnjena.

Prečastiti Ljubljanski škofov bodo letas zakrament sv. birmo v naslednjih krajih zunaj Ljubljane delili: 2. rožnika na Verhniki, 3. v Rovtah, 4. v Logatu, 5. v Planini, 6. v Cirknici, 7. na Oblokah, 8. v Starim Tergu per Ložah, 26. v Loki, 27. v Železnikah, 28. v Selcah; 29. bodo cerkev per sv. Lenartu posvetili.

Prejeli smo od podpisnika solarčka lično spisano pismice in v njem 4 gold. 17 kr., kar Komendski šoli in njenemu častitimu gospodu vodniku po več straneh cast dela.

Preljubi nasi prijatli in prijatljice v Brašlovčah!

V serce ste se nam smili, ko smo brati slišali, v kakšno nesrečo ste skoz ogaj prišli. Odperli smo svoje šparovčike in Vam majhno pomoč podarimo. Bog daj, da bi od drugih krajev in premožniših ljudi še več dobili! Zaupajte v Boga! Z Bogom!

Vaši prijatli in prijatljice

Janez Lah, Kovačev

v imenu součencev in součenk.

V Komendi 19. mal. travna 1853.

Iz Gorice 19. mal. travna 1853. Teržan. Enkrat sim Vam že pisal, da se pri Paternolli-tu v Gorici tiska nova slovenska knjiga, ki ima naslov: *Pridige in drugi slovenski spisi*, ki jih je po svoji smerti zapustil Jožef Stibl, Ločniški dekan. — Dans pa Vam morem že oznaniti, da so te bukve že gotove, in se pri imenovanim bukvarju tukaj v Gorici, kakor tudi pri drugih bukvarjih zunaj Gorice za 40 kraj. dobiti. Po kratkim vodu, v katerim izdatelj pové, kaj ga je napravilo, da te spise sloveciga moža na svitlo da, sledi se precej dolg popis življenja rajnega Stibla, in potem nekaj po polnama izdelanah, nekaj pa le nacertanah, v slovenskem, in sicer ipavskim narečju spisanih pridig in drugih enakih sostavkov. Jaz menim, da ne samo tisti, ki so rajnega osebno ali po imenu poznali, ampak tudi drugi posebno duhovni gospodje, ki slovenske duše passejo, bodo radi po teh bukvarjih segali in jih z veseljem in pridam prebirali. Od notrajne cene teh bukrev nič ne pristavim, ker bode vsak bravec taj ložej sam čez njo sodil; ali to rečem, da lep papir in čist natis skoraj brez vse pomote, in pa nizka cena to novo delo vsakmu že samo od sebe priporoča.

Iz Hartuma se je naznanilo, da so častiti gospodje misionarji o novim letu v Dueru, ki je v deželi zamorecov „Bari“, peršli. Sporočilo se je tudi, da sta 25. grudna gospoda Trabant in Dovjak zbolela in da je 29. grudna gospod Knobleherja merzlica tako hudo imela, da so mogli obhajani biti. Gospoda Knobleher in Dovjak sta bila o novim letu že na nogah; gosp. Trabanta pa bolezen še ni zapustila. — Bog daj, da bi se vse srečno izšlo!

Darovi.

Za pogorele Braslorčane.

Gospod — r. 2 gold. — Dobrotinja v Ljubljani 2 gold. — Iz Loke 2 gold. 12 kraje. — Dobra duša 5 gold. — Gosp. J. P. 1 gold. — Gosp. L. L. 5 gold. — G. J. Krašna 30 kraje. — G. J. G. 1 gold. — Komendska šola 4 gold. 17 kraje. —

Cerkveno slovstvo.

II. del „*zgodorinskiga katekizma, ali celiga kersansko-katoliškega nauka v resničnih izgledih za cerkev, solo in dom*, s pomočjo nekterih slovenskih domorodcev“ po g. A. Janežiču poslovenjen, je ravno zdaj na svitlo peršel. Obseže na 21 polah kersansko ljubezin v zgledih ter razlago božjih in cerkevnih zapoved. Kar smo od I. dela rekli, velja tudi od tega; slehernemu, če tudi kje nemško delo ima, je silno koristin, in zlasti pripravil tudi za domače ali družinske bukve, s katerimi zamore gospodar družini veselje, kratek čas delati in premnogo dobriga storiti. Velja ta del 1 goldinar 12 kraje, sr. — Tudi III. del bo kmalo gotov, natiska se že 18. pola.

S l o v s t v o.

Ankündigung eines nächst zu veröffentlichtenden *allgemeinen lateinisch-slavischen*, zugleich deutschen, französischen und italienischen, sowie auch eines *Universal- oder Weltalphabets* mit Beigabe eines Brevi Manu-Vorschlagens des slovenischen Alphabets, und zweier später nachgetragenen Rektifikationstabellen desselben als Probe von *Josef Poklukar*, Domkapitular an der Kathedrale zu Laibach und emerit. k. k. Professor der Theologie. Laibach 1851. Gr. 8. 42 Seit. mit 3 lithograph. Tabellen. — In Commission bei *Georg Lercher*, Buchhändler in Laibach, Preis 2 fl. C. M. Jede einzelne der 3 Tabellen, von denen nur noch wenige à parte vorhanden sind, à 30 kr. — Findet es den Beifall, und kommen dem Verfasser hinreichende Pränumerations-Erklärungen zu: so wird er in einer angemessenen Zeitfrist das *allgemeine Slavische*, (zugleich Deut-sche, Französi-che und Italienische) in Verbindung mit dem *Universal- oder Weltalphabet* in einer General-Tabelle nachfolgen lassen. Der diessfällige Pränumerations-Preis wird auf 3 fl. C. M. festgesetzt, und die Frist zu diessfälligen Pränumerations-Erklärungen (die entweder an die *Georg Lercher*-sche Buchhandlung in Laibach oder auch an den Verfasser in portofreien Zuschriften geleitet werden wollen) bis Ende des laufenden Jahres 1853 erstreckt. — Želeti je, naj bi učene društva to delo učeniga g. spisavec presodi, se Njegove velikoserčne misli: v abecedo, ktera je sredstvo duhovnega občenja med ljudstvi in narodi, EDINOST perpraviti, poprijele, in da bi, v tem ko sredstva telesnega občenja dan na dan viški stopnjo popolnamosti dosegajo, to sredstvo duhovnega občenja ne ostalo zanemarjeno.

Vredništvo.